

איגוד ערים לשמירת איכות הסביבה (שרון-כרמל)

תאריך: 28/07/11
מספרנו: 59793

דו"ח פנימי: בדיקת תלונות מטרד זיהום האוויר מהמפחמות

בתאריך 22.06.11 ערך המנהל האזרחי מבצע אכיפה להסרת 11 מפחמות לאחר קבלת אישור לצו הריסה. מבצע חסר תקדים שמטרתו לשפר את איכות האוויר באזור מוא"ז מנשה, פרדס חנה- כרכור וחדרה בעקבות מטרד קשה של זיהום אוויר מחניק ששרר באזור מדי לילה מזה מספר שנים.

לצערנו החל מה-04.7.11 החלו שוב תלונות תושבים על זיהום אוויר קשה עקב מטרד המפחמות. התלונות התקבלו מקיבוץ מצר, מצפה אילן, פרדס חנה –כרכור וחדרה. בעקבות התלונות, ערך רכז משמר הסביבה באיגוד, עמי חתוכה, סיור בשטחי C בתאריך 26.07.11 (נספח 1) באותו המסלול של הסיור שנערך לפני מבצע האכיפה בתאריך 11.05.11 (נספח 2). ממצאי הסיור מעידים על ירידה בהיקף פעילות המפחמות ומשרפות הפסולת אך על קיום מפחמות פעילות.

תלונות התושבים נבדקו ביחס למשטר הרוחות בהתאם לשעות התלונה. נאספו 16 תלונות בין התאריכים 29.06.11 ועד 27.07.11 מהישובים מצפה אילן, מצר וחדרה, מתוכם 6 תלונות נמצאו עם התאמה לכיוון רוח מהמפחמות: מהגזרה הצפון מזרחית (NE), מזרחית (E) ועד הגיזרה הדרום מזרחית (SE). תלונות אלו סומנו באדום בטבלה 1 (נספח 3).

לבדיקת משטר הרוחות נלקחו מדידות רוח מתחנת ניטור מגל (איור 1 בנספח 3). תחנת ניטור מגל נמצאה מייצגת את תנאי כיוון הרוח באזור, כמפורט בנספח 4.

לסיכום, לאור פעילות מתמשכת של המפחמות, מטרד זיהום האוויר עדיין קיים. נדרש פתרון שורשי לפעילות המפחמות, אשר יאפשר ייצור הפחם בתנאים אשר יפחיתו את רמת פליטת זיהום האוויר וזאת ע"י ניתוב הגזם לשימושים אחרים – משרד החקלאות, מפחמות מתועשות וכו'.

רשמה: לינס אוזן- מנהלת אגף אוויר, כאן

נספח 1 - דו"ח פיקוח- משמר הסביבה 26.07.11

תאריך ושעה	ביצוע	מטרה	אתר הסיור	ממצאים
מספרנו	59704			
אתר הסיור	מפחמות			
כתובת	מוא"ז מנשה ומוא"מ יהודה ושומרון			
26.07.11 09:00- 11:00	עמי חתוכה- רכז משמר הסביבה	פיקוח יזום	לאורך הדרכים המובילות אל היישובים מצפה אילן, ריחן וברטעה	<p>בפועל, הסיור בשטח היה מוגבל. לביצוע סיור מקיף נדרש ליווי צבאי. הסיור כלל נסיעה לאורך עורקי תחבורה: כביש 611 (ממצפה אילן למחסום ריחן) וכביש 596 (קטע דרך דרומית למחסום ריחן ועד היישוב ריחן צפונה) וכן בדרך העפר מהיישוב ריחן, למורדות ברטעה ועד העיר ברטעה. לאורך כל הסיור נמצאו מפחמות פעילות כולל מלאי של גזם בשטח. מפת האזור כולל תמונות המפחמות הפעילות ניתנים להלן (תמונות 1-5). בדרך העפר, בין היישוב ריחן למורדות ברטעה, נמצאה מפחמה אחת פעילה (מסומנת במפה כמפחמה 4). משרפת ברטעה לא הייתה פעילה (תמונה 7) אך הזבל והזוהמה מצויים בשטח. במפחמת חוסיין, הסמוכה לישוב מצפה אילן, לא הייתה פעילות של שריפה או הכנה לערימות חדשות (תמונה 6). ממחסום ריחן נמסר כי ממול המחסום, בוואדי, מזרחית לכביש 596, פעילות המפחמות גרמה לזיהום אוויר בלתי נסבל אתמול ה-25.07.11.</p>

מפה 1. מפת האזור הכוללת סימול של מיקום המפחמות והמשרפה כפי שנצפו בסיור ב-26.07.11 ותועדו בתמונות להלן

צילום: עמי חתוכה

תמונה 1. מפחמה 1 המוקמת מעבר למחסום בסיס ריחן

צילום : עמי חתוכה

תמונה 2. מפחמה 2 מעבר לגדר סמוך לאום זר

צילום : עמי חתוכה

תמונה 3. מפחמה 3 מעבר לגדר סמוך לאום זר

תמונה 4. מפחמה 4 במורדות ברטעה סמוך למשרפת הפסולת צילום: עמי חתוכה

תמונה 5. פסולת גזם ממפחמה 4 במורדות ברטעה צילום: עמי חתוכה

צילום : עמי חתוכה

תמונה 6. מפחמת חוסיין

צילום : עמי חתוכה

תמונה 7. משרפת פסולת במורדות ברטעה

נספח 2 - דו"ח פיקוח- משמר הסביבה 11.05.11

תאריך ושעה	ביצוע	מטרה	אתר הסיור	ממצאים
מספרנו	58274			
אתר הסיור	מפחמות			
כתובת	מוא"ז מנשה ומוא"מ יהודה ושומרון			
11.05.11	עמי חתוכה- רכז משמר הסביבה לינס אוזן- מנהלת אגף אוויר	פיקוח יזום	לאורך הדרכים המובילות אל היישובים מצפה אילן, ריחן וברטעה	נמצאו מפחמות פעילות כולל מלאי של גזם בשטח. משרפת ברטעה פעילה. מהממצאים בשטח לא ניכר כי קיים שינוי מאז החלה האכיפה במקום. מצ"ב מפה ותמונות.

איור 1. מפת האזור הכוללת סימול של מיקום המפחמות והמשרפה כפי שנצפו בסיור ותועדו בתמונות להלן

תמונה 1. מלאי גזם בינות עצי הזית במפחמת חוסיין, וערימת גזם מסודרת להצתה צילום: לינס אוון

צילום: לינס אוז

תמונה 2. מפחמת חוסיין פעילה

צילום: לינס אוזן

תמונה 3. מפחמת חוסיין פעילה (המשך קטע מזרחי)

צילום: לינס אוזן

תמונה 4. מפחמת פעילה עם מלאי של גזם מזרחית לכביש ריחן

תמונה 5. פסולת קרקע ממפחמה לצד דרך העפר בין היישוב ריחן לברטעה צילום: לינס אוזן

צילום: לינס אוזן

תמונה 6. מפחמה לצד דרך העפר דרומית ליישוב ריחן

צילום: לינס אוזן

תמונה 7. משרפת הפסולת הפיראטית פעילה במורדות ברטעה

צילום : לינס אוזן

תמונה 8. מפחמה פעילה במורדות ברטעה סמוך למשרפה הפיראטית

צילום : לינס אוזן

תמונה 9. ערימות גזם במפחמה המוצגת בתמונה 8 לעל

טבלה 1. סיכום תלונות בין התאריכים 29.06.11-27.07.11

מס'	תאריך	שעת התחלה	שעת סיום	מיקום	שם המתלונן
1	29.06.11	22:00	23:00	מצפה אילן	חגי פלמר
2	02.07.11	20:00	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
3	04.07.11	בלילה	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
4	06.07.11	00:05	07:00	מצפה אילן חגי פלמר	חגי פלמר
5	10.07.11	בלילה	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
6	13.07.11	בחצות	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
7	20.07.11	23:00	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
8	20.07.11	בלילה	בלילה	חדרה	נח רחל ואיציק
9	21.07.11	בחצות	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
10	21.07.11	02:50	כל הלילה בתקופה האחרונה	חדרה	גליה שביט
11	22.07.11	04:30	-	חדרה	פופוב טיטיאנה
12	24.07.11	בלילה	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
13	25.07.11	בלילה	למחרת בבוקר עדיין היה ריח	קיבוץ מצר	אודי רזמוביץ
14	26.07.11	לקראת בוקר	07:30	מצפה אילן	חגי פלמר
15	27.07.11	לקראת בוקר	07:30	מצפה אילן	חגי פלמר
16	29.06.11	22:00	23:00	מצפה אילן	חגי פלמר

איור 1 . מפת האזור עם סימול תחנות ניטור האוויר , מפחמות ויישובים

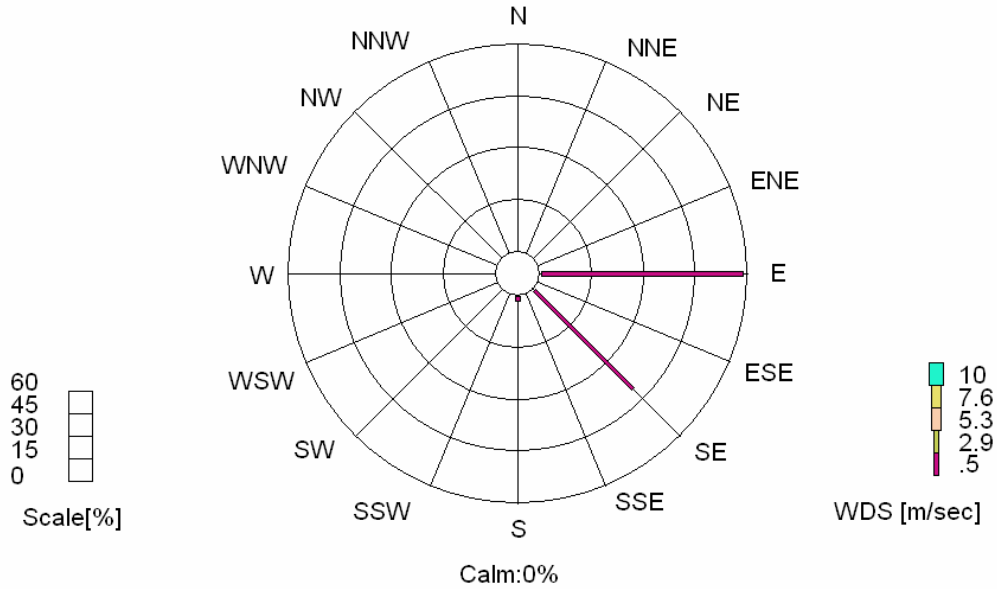

תלונה מתאריך 13.07.11 מקיבוץ מצר החל מהלילה ועד למחרת בבוקר ה-11.07.11

Periodic Wind Rose MAGAL 14/07/2011 00:05-14/07/2011 06:00

Station:MAGAL

AVG:5 Min.

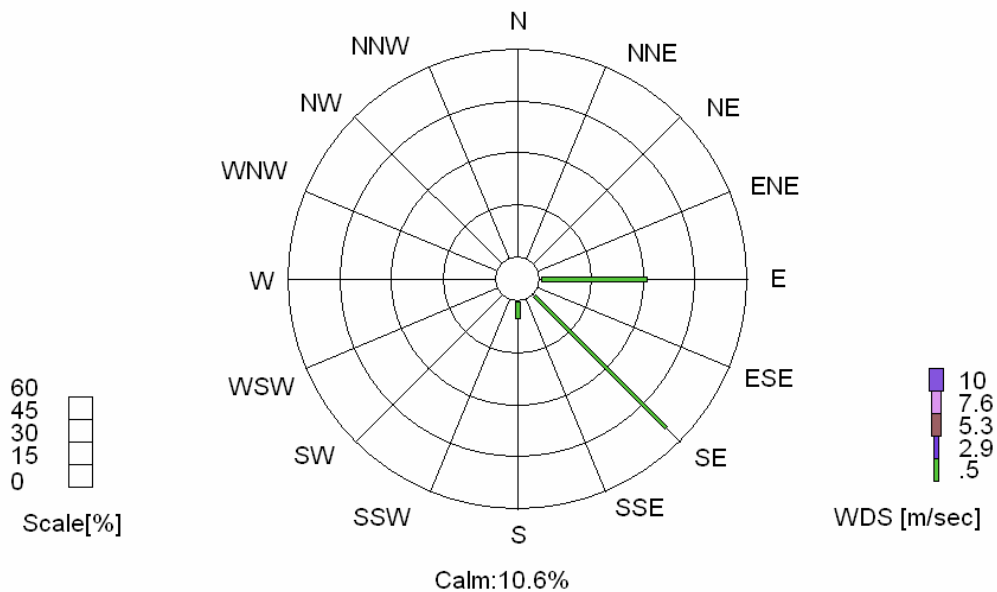

תלונה מתאריך 20.07.11 מקיבוץ מצר וחדרה החל מהלילה ועד למחרת בבוקר ה-21.07.11

Periodic Wind Rose MAGAL 20/07/2011 23:00-21/07/2011 06:00

Station:MAGAL

AVG:5 Min.

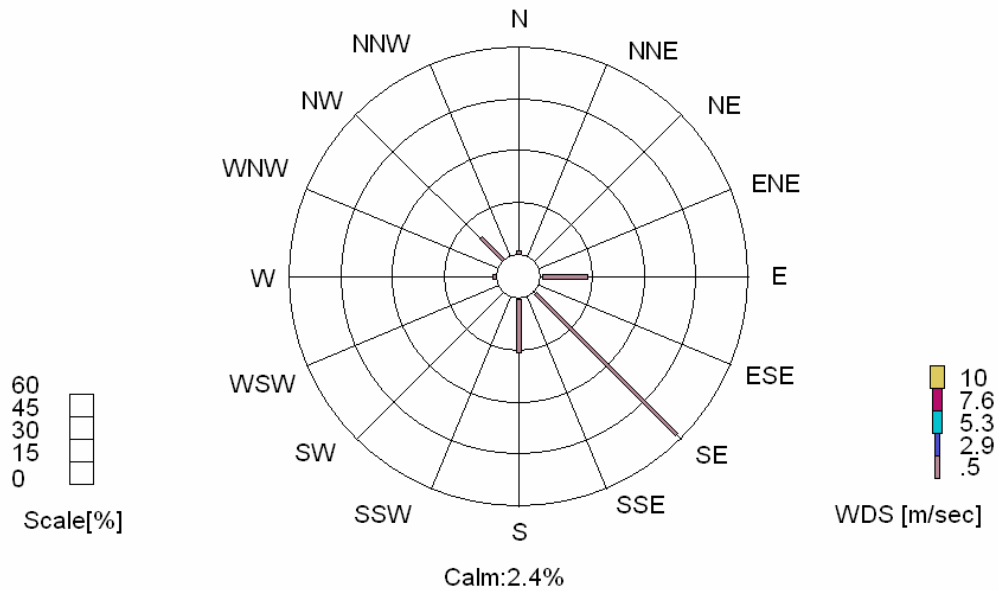

תלונה מתאריך 21.07.11 מקיבוץ מצר וחזרה החל מהלילה ועד למחרת בבוקר ה-22.07.11

Periodic Wind Rose MAGAL 21/07/2011 23:00-22/07/2011 06:00

Station:MAGAL

AVG:5 Min.

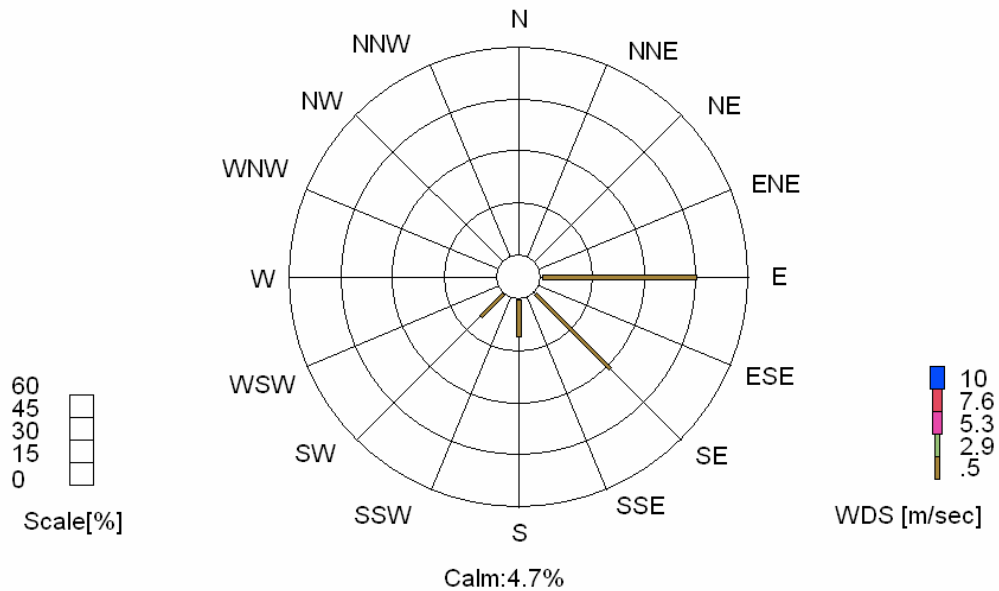

תלונה מתאריך 24.07.11 מקיבוץ מצר וחזרה החל מהלילה ועד למחרת בבוקר ה-25.07.11

Periodic Wind Rose MAGAL 24/07/2011 23:00-25/07/2011 06:00

Station:MAGAL

AVG:5 Min.

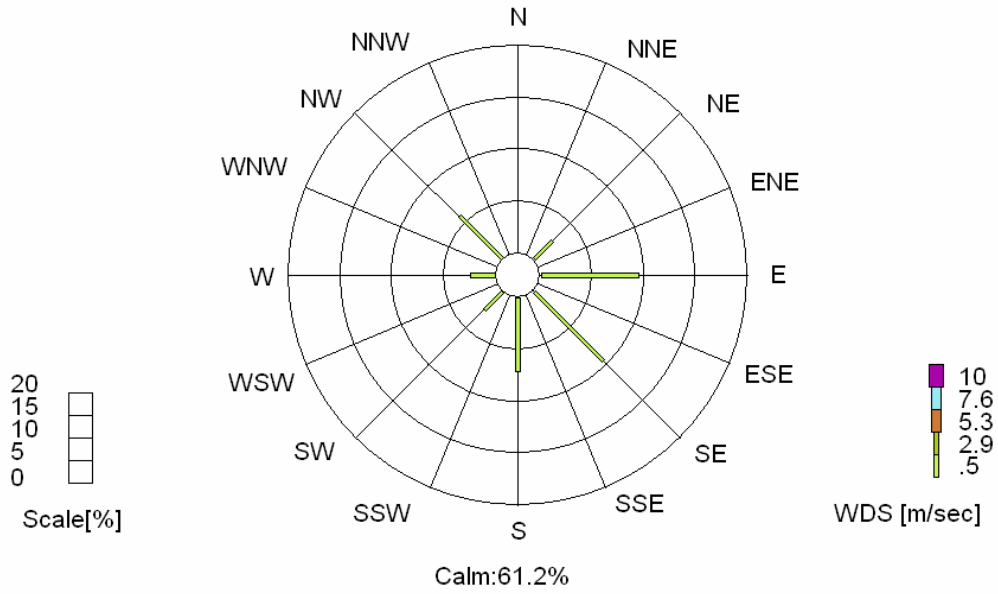

תלונה מתאריך 25.07.11 מקיבוץ מצר החל מהלילה ועד למחרת בבוקר ה-26.07.11

Periodic Wind Rose MAGAL 25/07/2011 23:00-26/07/2011 06:00

Station:MAGAL

AVG:5 Min.

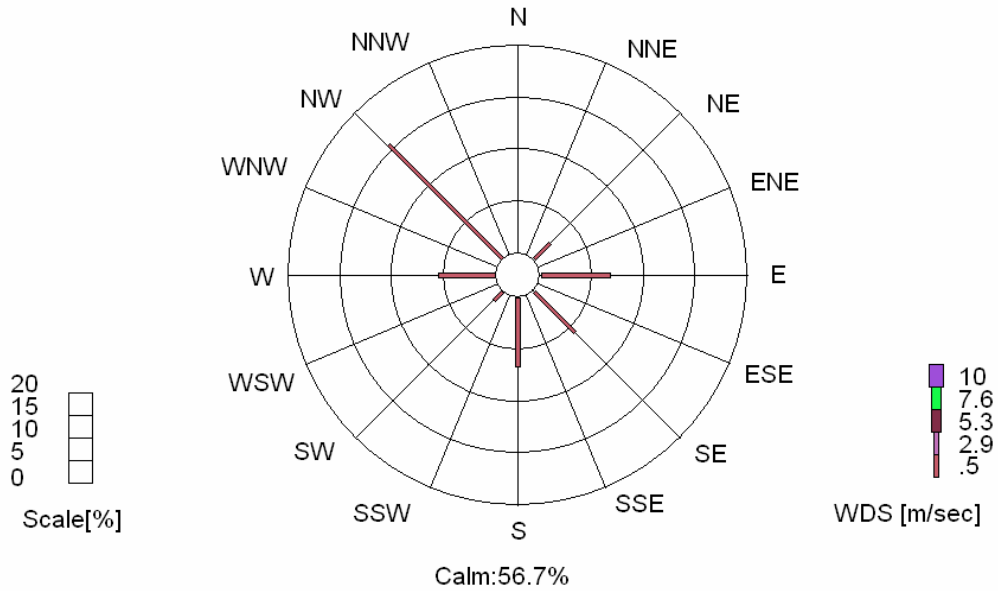

תלונה מתאריך 26.07.11 ממצפה אילן החל מהלילה ועד למחרת בבוקר ה-27.07.11

Periodic Wind Rose MAGAL 26/07/2011 00:05-26/07/2011 07:30

Station:MAGAL

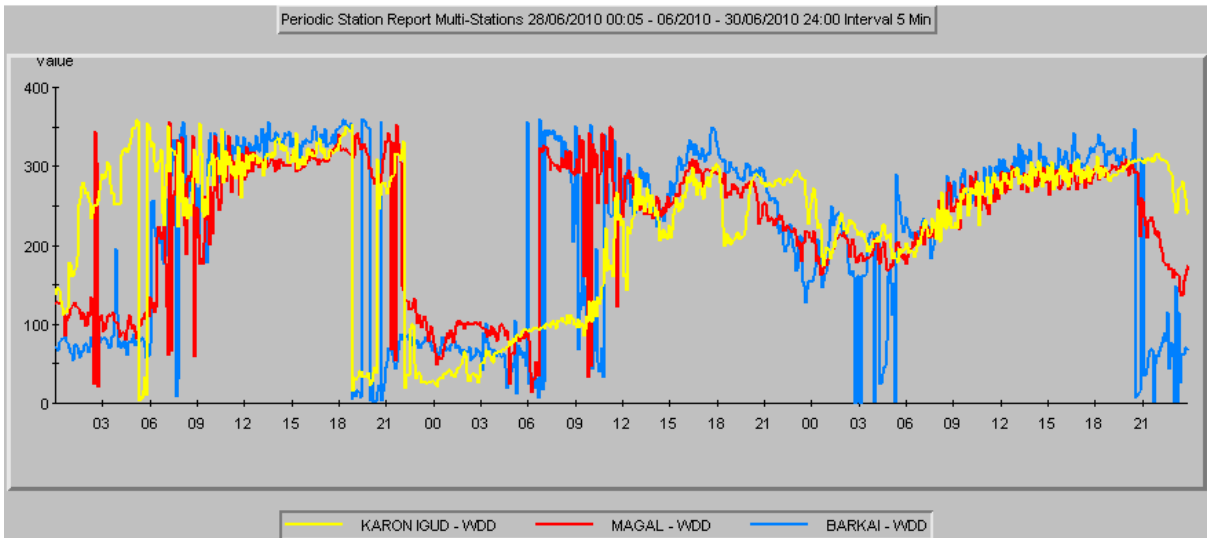
AVG:5 Min.

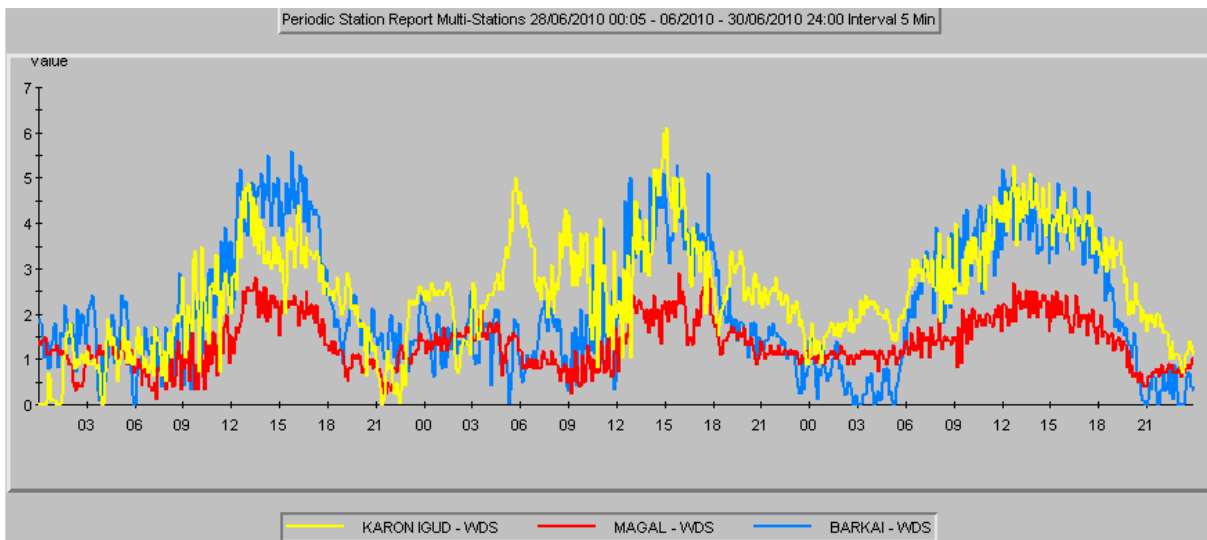
נספח 4 – השוואת מדי רוח בין תחנות ניטור

באיורים 2-8 להלן ניתן לראות תאימות בין נתוני הרוח מניידת ניטור שהוצבה זמנית ביישוב קציר, הסמוכה לאזור מפגע המפחמות, לבין נתוני הרוח תחנת הניטור הקבועה בקיבוץ מגל. לאור התאימות, נלקחו נתוני הרוח מתחנת ניטור מגל לביצוע אנליזה תלונית הציבור (נספח 3).

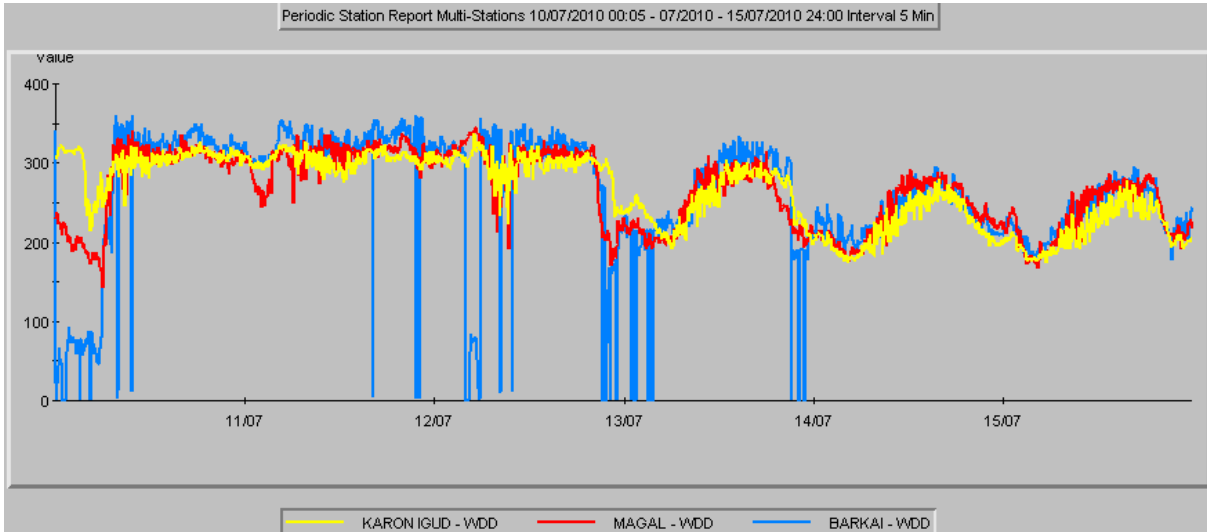
מקרא: מד רוח ניידת ניטור אוויר ביישוב קציר- גרף צהוב
מד רוח בתחנת ניטור בקיבוץ מגל- גרף אדום
מד רוח בתחנת ניטור סמוך לקיבוץ ברקאי- גרף כחול
(מיקום תחנות הניטור מוצג בנספח 3 איור 1)

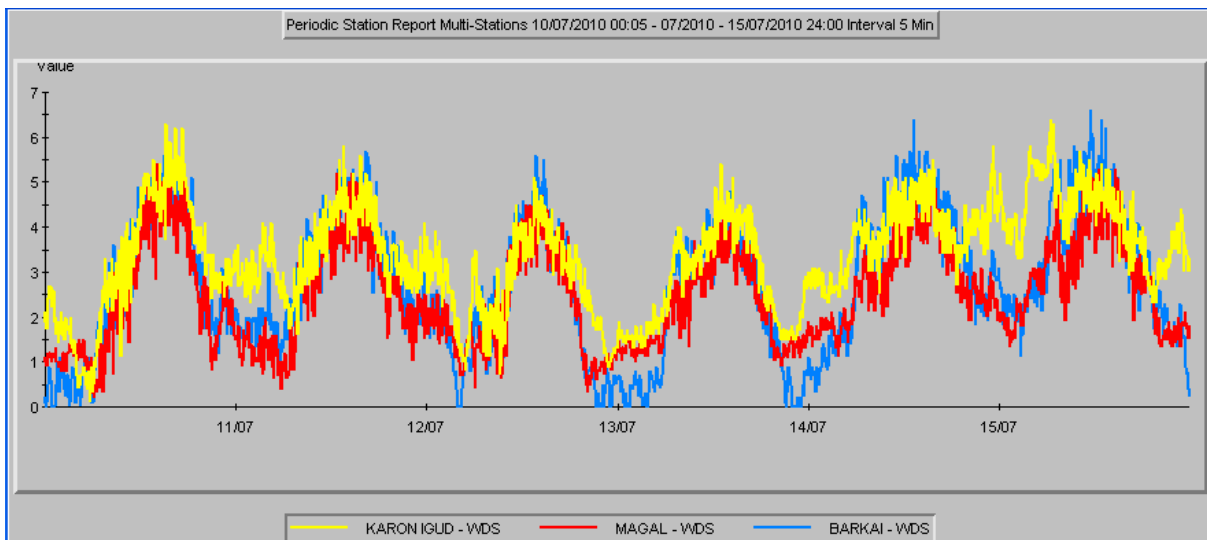
איור 2. כיוון הרוח (מעלות) בממוצע 5 דקות בשלושת תחנות הניטור בין התאריכים 28.06.10-30.06.10

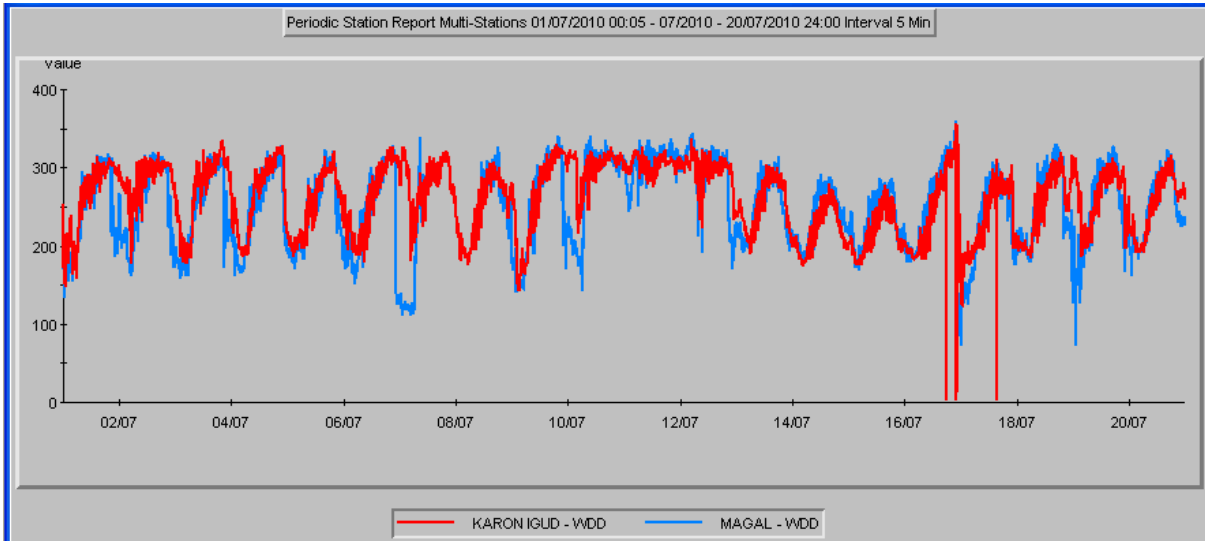
איור 3. עוצמת הרוח (מטר/שניה) בממוצע 5 דקות בשלושת תחנות הניטור בין התאריכים 28.06.10-30.06.10

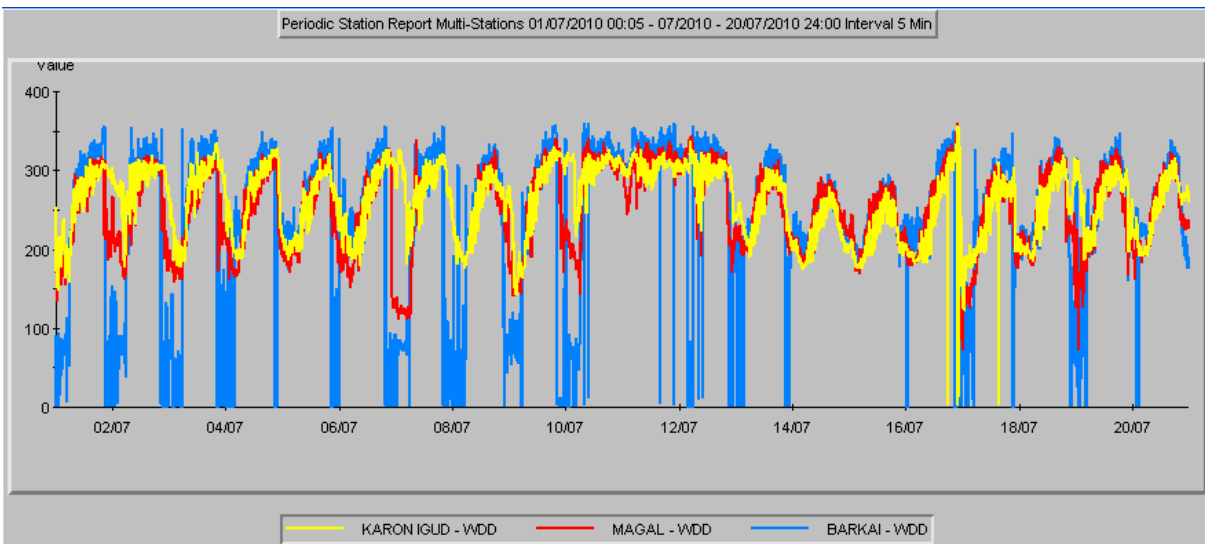
איור 4. כיוון הרוח (במעלות) בממוצע 5 דקותי בשלושת תחנות הניטור בין התאריכים 10.07.10- 15.07.10

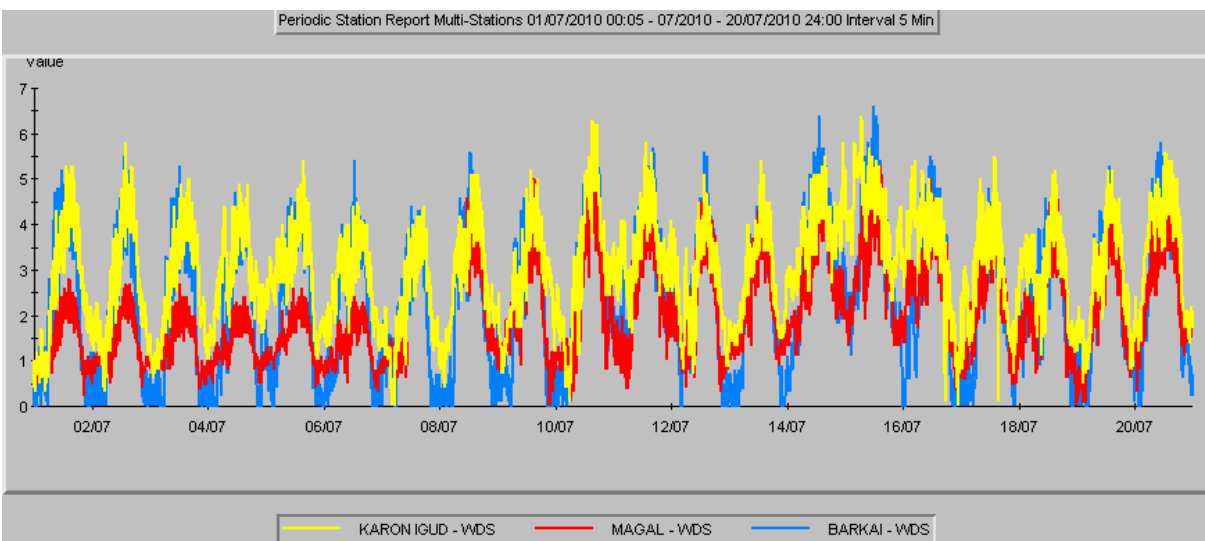
איור 5. מהירות הרוח (מטר/שניה) בממוצע 5 דקותי בשלושת תחנות הניטור בין התאריכים 10.07.10- 15.07.10

איור 6. כיוון הרוח (במעלות) במוצע 5 דקותי בתחנת ניטור מגל ובקציר בין התאריכים 01.07.10- 20.07.10

איור 7. כמו באיור 6 בתוספת נתוני תחנת ניטור ברקאי (גרף כחול)

איור 8. כמו באיור 7 אך עבור מהירות הרוח (מטר/שניה)